

- Mertus, D., Dat, M. & Flauers, N. (1999). *Rozuminnia y vykorystannia mekhanizmu prav liudyny [The understanding and usage of the human rights mechanism]: posibnyk z zhinochykh liudskykh prav*. Kyiv [in Ukrainian].
- Motsyk, L. (2015). Doslidzhennia problemy stanovlennia informatsiinoho suspilstva na suchasnomu etapi yoho rozvytku [The research of the problem of the formation of the information society at the present stage of its development]. In V. M. Lobunets (Ed.), *Pedahohichna osvita: teoriia i praktyka: zb. nauk. prats.* (Vol. 19 (2), pt. 2, pp. 179-184). Kamianets-Podilskyi [in Ukrainian].
- Usenko, I. B. (Ed.). (1997). *Osnovy pravoznavstva [Fundamentals of jurisprudence]: probnyi pidruchnyk dlia 9 kl. sered. zahalnoosvitnikh shk.* Kyiv; Irpin: Perun [in Ukrainian].
- Verezomska, I. H., & Kolisnyk, V. H. (2002). *Navchalnyi kompleks z dysypliny "Informatsini tekhnologii u mizhnarodnomu menedzhmenti" [Educational complex on discipline «Informational technologies in international management»]*. Poltava [in Ukrainian].
- Zahnitko, A. P., & Shchukina, I. A. (2012). *Suchasnyi tlumachnyi slovnyk ukrainskoi movy [A dictionary of modern Ukrainian]*. Donetsk: BAO [in Ukrainian].

BARDINOVA A.

The main territorial administration of justice in Poltava region

CYBER SPACE AS A MEANS OF SECURING THE RIGHTS AND FORMING THE LEGAL AWARENESS OF THE HUMAN

The article briefly describes the main European and international human rights instruments and the review of the content of computer networks and mechanisms for their use for the protection of human rights. The analysis of scientific literature, guiding documents regulating the implementation of international legislation and mechanisms for the protection of human rights has been conducted. The emphasis is placed on the main principles of solving the problem of human rights. The role of cyberspace in the process of introducing information about individual and general violations of human rights has been noted. The essence of the basic concepts of research is found out. Achieving the goal of the study led to the statement and the need to solve the following problems: to reveal the substantive essence of basic concepts of research; identify the role of cyberspace in the use of the European and international system and basic human rights instruments to protect their rights in all situations of life; to propose possible ways of using the system and mechanisms of strengthening the protection of human rights through cyberspace, in particular, as a means of educating its self-awareness in the educational process.

Key words: law; human rights; cyberspace; the Convention; the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms; the Universal Declaration of Human Rights (UDHR)

Стаття надійшла до редакції 12.03.2019 р.

УДК 378.09.011.3-051:316.752](438)

DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2019.23.183164>

ОЛЬГА БІЛЯКОВСЬКА

ORCID ID 0000-0003-2880-6826

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬША: АКСІОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД

Стаття присвячена реалізації аксіологічного підходу в процесі підготовки майбутніх вчителів у Республіці Польща. Розглянуто дослідження польських науковців на проблему цінностей. Акцентовано, що саме цінності визначають змістову основу професійної підготовки. Підкреслено, що аксіологічний підхід у системі професійної підготовки майбутніх вчителів повинен орієнтуватися на формування системи професійних та загальнолюдських цінностей, як визначальних чинників ставлення особистості до світу, обраної професії, самого себе та визначення відповідно до ціннісних орієнтирів способів поведінки у професійно-педагогічній діяльності. Визначено низку вимог для успішної реалізації аксіологічного підходу у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів.

Ключові слова: аксіологія; аксіологічний підхід; цінності; ціннісні орієнтації; майбутні вчителі; професійна підготовка

Освіта, наука, культура – стратегічні ресурси цивілізації, розвиток яких на сьогодні є одним з найбільш актуальних питань життєствердження світового співтовариства. Сучасні суспільні зміни, зумовлені глобалізаційними й інтеграційними процесами, окреслили перед системою вищої освіти потребу в модернізації

професійної підготовки фахівців, зокрема й майбутніх вчителів. Проблема формування цінностей майбутніх вчителів у процесі професійної підготовки є однією з найважливіших в умовах інтеграції до європейського простору. Адже професія вчителя є не лише унікальною, але й виключно гуманною. Реалізація аксіологічного підходу у процесі підготовки майбутніх вчителів набуває особливої актуальності у час бурхливих змін ціннісних орієнтацій суспільства. В процесі професійної підготовки, основою якої є аксіологічна складова, плекаються ціннісні пріоритети майбутнього вчителя, моделюється ціннісна система, розвивається його аксіосфера.

Аксіологічний (ціннісний) підхід у системі професійної підготовки є одним із пріоритетних напрямків і належить до проблем світоглядного характеру. Посилення інтересу науковців до аксіологічної тематики зумовлено рядом суперечностей:

- девальвація традиційних суспільних цінностей, ціннісних настанов, у зв'язку з новими суспільними перетвореннями. «Людина захворіла яскраво вираженою дезорієнтацією, не знаючи більше, за якими законами жити» (Ортега-и-Гассет, 1991, с. 35);

- віддалення освіти від потреб та запитів суспільства, недостатність освітніх форм для поширення сучасного знання у нерозривному поєднанні з загальнолюдськими цінностями;

- сучасні трансформації формують нову ціннісну свідомість та поведінку, що детермінує необхідність аксіологічного підходу в освіті для формування людини XXI століття.

Аксіологічні проблеми в системі освіти досліджували В. Андрушенко, В. Бех, С. Гончаренко, І. Зязюн, В. Кремень, В. Огнев'юк, С. Сисоєва, зокрема ціннісна складова професійної підготовки майбутніх учителів висвітлена в працях О. Вишневського, В. Гриньової, О. Киричука, М. Кагана, Т. Каложної, О. Рудницької, О. Савченко, О. Сухомлинської, Л. Хомич та ін. Вважаємо за доцільне в межах даного дослідження акцентувати на проблематиці аксіологічного підходу у професійній підготовці майбутніх вчителів у Республіці Польща, оскільки розвиток педагогічної аксіології, як окремої галузі педагогічної науки, в польській системі освіти відбувався більш інтенсивно, а тому досвід країни-сусіда буде цінним для нашого наукового пошуку.

На важливості аксіологічного підходу у професійно-педагогічній підготовці вчителів наголошено у наукових доробках польських вчених таких, як К. Денек (K. Denek), В. Дружка (W. Drózka), Г. Жук (G. Żuk), Я. Косткевич (J. Kostkiewicz), К. Ольбрихт (K. Olbrycht) С. Палка (S. Palka), Дж. Полтуржицький (J. Półturzycki), Д. Скулиць (D. Skulicz) та ін.

Метою статті є вивчення та аналіз літератури з проблеми дослідження, визначення ролі та значення аксіологічного підходу в процесі професійної підготовки майбутніх вчителів.

В умовах динамічного розвитку суспільства та зміні ціннісних орієнтацій, особливо необхідними та важливими стають роздуми щодо модернізації професійної підготовки майбутнього вчителя, тому що змінюються вимоги до вчителя, так як і погляди про досконалого вчителя, які не можуть бути стабільними, оскільки сучасна модель підготовки має відповідати актуальним потребам сьогодення (Strykowski, 2003, с. 23).

За аксіологічну складову професійно-педагогічної підготовки майбутнього вчителя відповідає педагогічна аксіологія. Дослідники В. Milerski та В. Sliwerski стверджують, що педагогічна аксіологія – це розділ загальної педагогіки, що займається цінностями в соціалізації та вихованні людини, забезпечує теоретичні передумови педагогічної взаємодії, формулювання змісту освіти і програм виховання (Milerski, Sliwerski, 2000, с. 11).

Розвиваючи основні положення аксіологічного підходу в системі освіти як базової засади гуманізму науковці С. Banach, К. Chałas, W. Drózka, К. Olbrycht, J. Szempruch, відзначають його визначальну роль у формуванні та становленні особистості майбутнього вчителя. Важливе місце у процесі формування професійних компетенцій майбутнього вчителя відіграють не лише здібності, навички та вміння, а й мотивація, педагогічні установки, інтерес, потреби, що безпосередньо розвиваються та формуються під впливом ціннісно-мотиваційної сфери особистості. Отже, процес формування ключових компетенцій майбутнього вчителя неможливо уявити без звернення до природи цінностей, механізмів і технологій перетворення суспільних цінностей в особистісні. Саме цінності визначають змістову основу професійної підготовки, де освітній процес – це не лише трансформація системи знань, а озброєння майбутнього вчителя визначеною системою цінностей, що становлять і визначають зміст його особистих переконань, педагогічного бачення, форму дидактичних і виховних ситуацій (Drózka, 1997, с. 351-352).

Найважливішими цілями навчання у процесі професійної підготовки (G. Żuk, В. Jaworska) є: формування конкретного світу цінностей і відносин (саме вони визначають якість життя, напрями прагнень, сенс людського буття, створення умов для розвитку особистості). Далі йдуть навички (ефективність) і лише потім знання (Żuk, 2016, с. 143-144).

Водночас на переконання дослідника С. Banacha (Banach, 2004, с. 50), провідною ідеєю у реформуванні процесу підготовки вчителя має бути орієнтація на такі головні елементи: а) цінності при одночасному формуванні особистості і становлення вчителя; б) формування необхідних навичок та ключових компетенцій, необхідних для виконання педагогічних функцій; в) вибір змісту, форм, методів і засобів навчання і виховання.

Власне вище означені положення підкреслюють необхідність аксіологічної складової процесу підготовки майбутнього вчителя, щоби вона стала основою критично-творчої освіти, відповідала запитам сучасної школи: «Це означає збереження пріоритету формування відносин і світу цінностей проти навичок і знань, навчання умінню мислити і оперувати знанням, гуманізація освітнього процесу і гармонійної підготовки до всіх функцій і завдань соціального та індивідуального, а також безперервного навчання» (Szempruch, 2012, с. 274). Педагогу недостатньо підготовленому до професійної діяльності, орієнтованій на конкретні цінності, складно навчати учнів самоповазі на основі чітких аксіологічних критеріїв. Власне суть навчального процесу має бути чимось більшим, ніж соціалізація, сприяння адаптації учня до існуючих умов (Olbrycht, 2009, с. 16). Вчитель має «виконувати функцію викривача складної реальності, діяти в ім'я істинного знання, вміти робити реальний вибір, і в той же час показувати учням безліч варіантів та сценаріїв дій» (Szempruch, 2012, с. 259).

На переконання науковця J. Kostkiewicz (Kostkiewicz, 2008, с. 75), педагогічна освіта здійснюється у трьох вимірах – за допомогою програм підготовки, педагогічних концепцій та орієнтацій, яким віддають перевагу викладачі, та через досвід студента як учасника освітнього процесу. На основі цього представлення, G. Godawa (Godawa, 2014, с. 168-169) зазначає, що в освітньому процесі закладів освіти цінності можуть прослідковуватися в таких образах:

Джерело цілей навчання. Освітні цілі мають ґрунтуватися на цінностях. Навчання, основу якого становлять особистісні цінності, створює міцну гуманістичну перспективу, яка може претендувати на назву особистісної (персоналістичної). Зокрема, у світлі цього G. Godawa і B. Muchacka (Godawa, 2014, с. 168) зауважують, що учитель «повинен мати» (просування, повний робочий день, можливі додаткові послуги) або «бути» (педагогом, професіоналом). Персоналістичний погляд на педагогічну освіту вимагає врахування примату «бути» над «мати». Бути людиною і правильно використовуючи свій особистий потенціал є важливою метою професійної підготовки. Водночас науковець J. Rófturzycki (Rófturzycki, 2002) стверджує, що «кожна цілеспрямована й організована діяльність, а таким є навчання (підготовка), має починатися з представлення та прийняття головного припущення – мети діяльності». Мета є конкретним завданням до виконання, але також і «загальним напрям діяльності, кліматом, в якому ця діяльність відбувається». Власне, напрям і клімат визнають цінності «вважається важливим і базовим для виконання завданням». Цінності – поряд з їх безпосереднім характером – належать до тривалого доробку досягнень культури та освіти, а також є «основою для гідного життя, потреб особистості і організованого для цього навчання». І далі, як зауважує J. Rófturzycki, «з прийнятих, визнаних цінностей і потреб постають цілі навчання, зокрема й цілі підготовки» (с. 47). З огляду на це, цілі підготовки майбутнього вчителя з прагматичних позицій повинні трансформуватися на особистісно-гуманістичні з урахуванням гуманістичної парадигми освіти. Усвідомлення пріоритету розвитку внутрішнього світу особистості майбутнього фахівця проти формування власне виконавських елементів педагогічної діяльності потребує аксіологічної складової у системі підготовки сучасного вчителя.

Освітня ідеологія. Ідеологія, яка не містить в собі цінностей, становить загрозу для процесу підготовки вчителів (Godawa, 2014, с. 169). Вплив нинішньої ідеології в громаді чи в державі сильно впливає на цілі підготовки майбутнього вчителя. Ідеологія дуже часто маніпулює способом передачі цінностей. Окрім того, «прийняття (інтерналізація) системи цінностей, що здійснюється ідеологією, зазвичай призводить до урізаного профілю освіти, надаючи йому односторонню функцію» (Kostkiewicz, 2008, с. 81). Природа цінностей не відповідає універсальному характеру при будь-якій формі скорочення або маніпулювання їх значенням.

Варто зауважити, що популярна сьогодні відмова/відсторонення від «авторитету цінностей» становить, на переконання K. Chałas (Chałas, 2003) найбільшу проблему в процесі виховання: «Людина, яка відкидає «авторитет цінностей», перестає бути «великою» людиною, і перш за все зводить нанівець свою цінність» (с. 98). Це, загалом, впливає на стан суспільства, яке не здатне відповідати вимогам, що пред'являються до освітніх закладів і беруть участь у вихованні молодого покоління. У цій ситуації можна сказати, що «освіта, відірвана від особистого виміру, залишається технікою» (Mastalski, 2007, с. 290), а отже не виконує своєї місії. Водночас, визнання цінностей як джерела освітніх цілей, значно розширює їхню перспективу в освітньому процесі.

Культурний пласт виховання. Коли цінності утворюють духовний пласт процесу підготовки, досвід реальності заснований на істині, а «тому виховання до правди і в істині є одним з основних завдань освіти і наук, які пов'язані з нею. Сама істина є метою і сутністю пізнання. Не дивно, що вона є в центрі теорії та практики освіти» (Denek, 2008, с. 29). Це припущення виражається внеском в культуру нації, повазі до власної гідності та гідності інших осіб.

Індивідуальні блага. Індивідуальні блага засновані на філософській і психологічній суб'єктивності, яка підкреслює відносність усього. «У сучасній філософії цей відносний погляд на цінності справедливо виправданий; до того ж, цінності можуть бути відносними, мати відносний зміст або природу, тому що вони завжди пов'язані з чіткою свідомістю і досвідом певної людини» (Homplewicz, 2009, с. 60). Суб'єктивний погляд на цінності спрямовує навчальний процес на індивідуальний досвід студента, якому, зазвичай, важко визначити свою аксіологічну орієнтацію (Kostkiewicz, 2008, с. 76).

Ціннісне самовизначення майбутнього вчителя, як результат спрямованості особливої стадії аксіологізації, можемо вважати центральним періодом, який забезпечує його орієнтацію в світі цінностей педагогічної професії, в минулому, сьогодні та у майбутньому. У рамках аксіологічного підходу всі учасники освітнього процесу визнаються активними ціннісно-мотивованими суб'єктами діяльності, розглядається як суб'єкти пізнання, спілкування, творчості. Саме тому, аксіологічний підхід у процесі професійної підготовки сприяє вищому прояву освіченості та педагогічної культури педагога, його професійної компетентності. Власне аксіологічна складова у професійній підготовці майбутнього вчителя спрямована на формування системи загальнолюдських і професійних цінностей, які визначають ставлення до світу, до своєї діяльності, до самого себе як людини і професіонала.

Погоджуємося з думкою науковців, які стверджують, що для успішної реалізації аксіологічного підходу у процесі професійної підготовки фахівців, зокрема й майбутніх вчителів, доцільно дотримуватися наступних вимог:

1) педагогічна ідеологія повинна будуватися на життєстверджувальному позитивному змісті, а не на критиці й негативі явищ навколишньої реальності;

2) педагогічний процес має являти собою цілісне поєднання процесів навчання та виховання, які ґрунтуються на одних підходах і характеризуються єдиною стратегією розвитку;

3) систему педагогічних впливів на особистість треба здійснювати не стільки за допомогою використання ідей загальноосвітньої значущості, перебудови світу, скільки через залучення викладача до внутрішнього світу кожного студента, виявлення ним прагнення зрозуміти та допомогти йому зорієнтуватися в існуючій реальності;

4) під час формування ціннісних орієнтацій студентів потрібно повноцінно використовувати можливості колективу як основного провідника соціальних цінностей і групових норм для осіб, які входять до нього (Окса, 2007, с. 26-27).

Отже, аксіологічний підхід у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів передбачає, передусім, формування гуманно спрямованої особистості, з цілісним ціннісним баченням. Найважливішим критерієм гуманізації у системі професійної підготовки стають не стільки набуті знання, уміння, навички, скільки сприйняття й усвідомлення майбутніми вчителями ціннісних орієнтацій і установок, ідеалів, гуманістичного спрямування майбутньої професії, прагнення до постійного саморозвитку та самовдосконалення.

Подальші дослідження планується продовжити у напрямі обґрунтування інших методологічних підходів у процесі професійної підготовки майбутніх вчителів, зокрема системного, культурологічного, компетентнісного та діяльнісного.

Список використаних джерел

- Окса, М. М. (2007). *Стратегічний менеджмент в освіті*. Мелітополь: МДПУ.
- Ортега-и-Гассет, Х. (1991). *Эстетика: Философия культуры*. Москва: Искусство.
- Banach, C. (2004). Nauczyciel wobec zadań reformy edukacji i własnego rozwoju zawodowego. In H. Kostęka, B. Pietrzyk, R. Ślęczek (Red.), *Edukacja nauczycielska wobec zadań reformy*. Kraków.
- Denek, K. (2008). Związek edukacji z wartościami. *Neodidagmata*, 29/30, 25-38.
- Chałas, K. (2003). Wychowanie ku wartościom. Elementy teorii i praktyki. Lublin-Kielce: Wyd. JEDNOŚĆ.
- Dróźka, W. (1997). Wartości edukacyjne osoby nauczyciela a kształcenie aksjologiczne. In T. Kukołowicz (Red.), *Pedagogika ogólna. Problemy aksjologiczne* (ss. 351-352). Lublin.
- Godawa, G. (2014). Aksjologiczne aspekty kształcenia nauczycieli szkoły skoncentrowanej na uczniach. In J. Kuźma, J. Pułka (Red.), *Ku dobrej szkole skoncentrowanej na uczniach*. (ss. 159-166). Kraków.
- Homplewicz, J. (2009). Pedagogika i etyka. Zarys etyki pedagogicznej. Rzeszów: Wyd. Diecezji Rzeszowskiej.
- Kostkiewicz, J. (2008). Wartość jako rzeczywistość porządkująca i integrująca przebieg studiów pedagogicznych. In J. Kostkiewicz (Red.), *Aksjologia w kształceniu pedagogów*. Kraków.
- Mastalski, J. (2007). Samotność globalnego nastolatka. Kraków: Wyd. Naukowe PAT.
- Milerski, B., & Sliwerski, B. (2000). Pedagogika. Leksykon PWN. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN.
- Olbrzycht, K. (2008). Aksjologiczne wymiary kształcenia pedagogów. In J. Kostkiewicz (Red.), *Aksjologia w kształceniu pedagogów*. Kraków.
- Pólturzycki, J. (2002). Dydaktyka dla nauczycieli. Toruń.
- Strykowski, W. (2003). Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej. Poznań: Wyd. eMPi2.
- Szempruch, J. (2012). Nauczyciel w warunkach zmiany społecznej i edukacyjnej. Kraków: IMPULS.
- Żuk, G. (2016). Edukacja aksjologiczna. Zarys problematyki. Lublin: Wyd. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej Lublin.

References

- Banach, C. (2004). Nauczyciel wobec zadań reformy edukacji i własnego rozwoju zawodowego. H. Kostęka, B. Pietrzyk, R. Ślęczek (Red.), *Edukacja nauczycielska wobec zadań reformy*. Kraków, 2004 [in Polish].
- Denek, K. (2008). Związek edukacji z wartościami. *Neodidagmata*, 29/30, 25-38 [in Polish].
- Chałas, K. (2003). Wychowanie ku wartościom. Elementy teorii i praktyki. Lublin-Kielce: Wyd. JEDNOŚĆ [in Polish].
- Dróźka, W. (1997). Wartości edukacyjne osoby nauczyciela a kształcenie aksjologiczne. In T. Kukołowicz (Ed.), *Pedagogika ogólna. Problemy aksjologiczne*. (ss. 351-352). Lublin [in Polish].
- Godawa, G. (2014). Aksjologiczne aspekty kształcenia nauczycieli szkoły skoncentrowanej na uczniach. In J. Kuźma, J. Pułka (Eds.), *Ku dobrej szkole skoncentrowanej na uczniach*. (ss. 159-166). Kraków [in Polish].
- Homplewicz, J. (2009). Pedagogika i etyka. Zarys etyki pedagogicznej. Rzeszów: Wyd. Diecezji Rzeszowskiej [in Polish].
- Kostkiewicz, J. (2008). Wartość jako rzeczywistość porządkująca i integrująca przebieg studiów pedagogicznych. In J. Kostkiewicz (Ed.), *Aksjologia w kształceniu pedagogów*. Kraków [in Polish].
- Mastalski, J. (2007). Samotność globalnego nastolatka. Kraków: Wyd. Naukowe PAT [in Polish].
- Milerski, B., & Sliwerski, B. (2000). Pedagogika. Leksykon PWN. Warszawa: Wyd. Naukowe PWN [in Polish].
- Oksa, M. M. (2007). *Strategichnyi menezhment v osviti [Strategic Management in Education]*. Melitopol: MDPU [in Ukrainian].

- Ortega-i-Gasset, X. (1991). *Estetika: Filozofia kultury [Aesthetics: Philosophy of Culture]*. Moskva: Iskusstvo [in Russian].
- Olbrycht, K. (2008). Aksjologiczne wymiary kształcenia pedagogów. In J. Kostkiewicz (Ed.), *Aksjologia w kształceniu pedagogów*. Kraków [in Polish].
- Pólturzycki, J. (2002). Dydaktyka dla nauczycieli. Toruń [in Polish].
- Strykowski, W. (2003). Kompetencje nauczyciela szkoły współczesnej. Poznań: Wyd. eMPi2 [in Polish].
- Szempruch, J. (2012). Nauczyciel w warunkach zmiany społecznej i edukacyjnej. Kraków: IMPULS [in Polish].
- Żuk, G. (2016). Edukacja aksjologiczna. Zarys problematyki. Lublin: Wyd. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej Lublin [in Polish].

BILYAKOVSKA O.

Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

**PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS IN THE REPUBLIC OF POLAND:
AXIOLOGICAL APPROACH**

The article deals with the realization of the axiological approach in the process of future teacher training in the Republic of Poland. Modern society is experiencing a hard period of creating a new system of values, which is influencing an educational process above all and has to be considered by all its participants. The realization of the axiological approach in the training process of future teachers becomes especially relevant in the time of rapid changes of social value orientations. The axiological approach plays a crucial role in modelling the system of values of education. The researchers of the problem by Polish scholars of values are introduced. These are the values that determine the content of professional training where an educational process means not only a transformation of the system of knowledge but it also involves equipping future teachers with the defined system of values constituting and indicating the content of their personal beliefs, pedagogical vision and ways of behaviour. The axiological constituent of professional training of future teachers is an important condition for carrying out the tasks of a humanistic educational paradigm. Value self-identification of a future teacher is a central period providing him/her with the orientation in the world of values of a pedagogical profession in the past, nowadays and in the future. The axiological approach in the training process of future teachers contributes to the better performance of education and pedagogical culture of a teacher and his/her professional competency.

A range of demands for a successful realization of the axiological approach in the process of professional training of future teachers are defined. The axiological approach in the system of professional training of future teachers should be aimed at forming the system of professional and human values as key factors of the personal attitude towards the world, the chosen profession, oneself and determining the ways of behaviour in professional pedagogical activity according to the value orientations.

Keywords: *axiology; axiological approach; values; valuable orientations; future teachers; professional training*

Стаття надійшла до редакції 24.03.2019 р.